

Obsah

1	Úvod	6
2	Teoretická část	9
2.1	Lhaní jako součást každodenního života	9
2.2	Různé důvody ke lhaní	10
2.3	Rozdíly ve lhaní mužů a žen	12
2.4	Lhaní závislé na věku	14
2.5	Kognitivní předpoklady a souvislosti lhaní	15
2.5.1	Role vnímání při detekci lži	15
2.5.2	Vliv myšlení a paměti na produkci lži	16
2.5.3	Emoční prožívání lhaní	17
2.5.4	Schopnost odhalit lež	18
2.6	Online komunikace	20
2.6.1	Specifika počítačově zprostředkované komunikace (CMC)	22
2.6.2	Absence neverbálních návodů smyslu sdělení a záměrů druhého	23
2.6.3	Synchronní versus asynchronní komunikace	23
2.6.4	Rozdíly v chování mužů a žen na internetu – aneb má ještě smysl sledovat ženy a muže?	23
2.7	Specifika různých internetových prostředí	25
2.8	Psychologie uživatelů internetu	28
2.8.1	Anonymita	28
2.8.2	Disinhibice, sebeotevření (Self-disclosure)	30
2.8.3	Snížení důležitosti fyzického vzhledu	32
2.8.4	Kontrola nad komunikací	32
2.8.5	Snadnost ve vyhledání nám podobných lidí	33
2.8.6	Experimentování s online identitou	33
2.9	Vztahy na internetu	35
2.9.1	Navazování vztahů	35
2.9.2	Virtuální flirtování	37
2.10	Lhaní na internetu	38
2.10.1	Nejčastější důvody lhaní na internetu	39
2.10.2	Možnost detekce lži ve virtuálním prostředí	43
2.11	Shrnutí teoretické části a cíle výzkumu	45
3	Empirická část	49
3.1	Výzkumný soubor	49

3.2	Studie 1	50
3.2.1	Metoda a operacionalizace pojmů	50
3.2.2	Míra lhaní v České republice	50
3.2.3	Adresát lži	52
3.2.4	Témata lži a prostředí internetu	55
3.2.5	Lhaní o svém věku	55
3.2.6	Lhaní o pohlaví	57
3.2.7	Lhaní o povolání	57
3.2.8	Lhaní o vzdělání	59
3.2.9	Lhaní o příjmu	61
3.2.10	Lhaní o vzhledu	62
3.3	Studie 2	66
3.3.1	Metoda a operacionalizace pojmů	66
3.3.2	Vztah rodinného stavu a lhaní na internetu	68
3.3.3	Navazování romantických vztahů a lhaní	71
3.3.4	Virtuální přátelé ve vztahu se lhaním na internetu	75
3.3.5	Komunity	77
3.3.6	Komunikace	89
3.4	Studie 3	91
3.4.1	Metoda a operacionalizace pojmů	92
3.4.2	Modely predikce lhaní na internetu založené na tématu a prostředí lži	93
3.4.3	Predikce lhaní na internetu pomocí setu proměnných z oblasti přátelství, komunikace, ochoty řešit osobní problém na internetu a změn kontaktů s lidmi	96
4	Závěr	101
5	Literatura	103
6	Tabulky výsledků	113
7	Jmenný rejstřík	118